

**UCHWAŁA NR III/19/24
RADY POWIATU TATRZAŃSKIEGO**

z dnia 20 czerwca 2024 r.

w sprawie: przyjęcia do realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3a i art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 107) oraz art. 180 pkt.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 poz. 177) **RADA POWIATU TATRZAŃSKIEGO** uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Powiatowy Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026 w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały zleca się Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Zakopanem.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Powiatu Tatrzańskiego

**mgr Elżbieta
Agata Wojtowicz**

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr III/19/24
Rady Powiatu Tatrzańskiego
dnia 20 czerwca 2024 r.

POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ

W POWIECIE TATRZAŃSKIM

NA LATA

2024-2026

Powiat Tatrzański

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024- 2026
w Powiecie Tatrzańskim

Spis treści

WSTĘP

1. Podstawa prawna.....	5
2. Zadania powiatu w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.....	6
2.1. Zadania własne powiatu.....	6
2.2. Zadania zlecone powiatu.....	10
3. Formy pieczy zastępczej.....	13
3.1. Rodzinna piecza zastępcza.....	13
3.2. Instytucjonalna piecza zastępcza.....	15
4. Analiza rodzicielstwa zastępczego na terenie Powiatu Tatrzańskiego:.....	17
4.1. Rodzinna piecza zastępcza.....	17
4.2. Instytucjonalna piecza zastępcza.....	18
4.3. Usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej.....	19
5. Analiza SWOT- mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia systemu pieczy zastępczej w Powiecie Tatrzańskim.....	21
6. Cele i kierunki działań Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026.....	24
6.1. Adresaci programu.....	24
6.2. Cele programu i zadania do realizacji.....	24
6.3. Planowany limit rodzin zastępczych zawodowych na lata 2024-2026.....	29
6.4. Źródła finansowania programu.....	29
6.5. Realizatorzy programu.....	29
6.6. Koordynator programu.....	30
6.7. Monitoring i ewaluacja programu.....	30
Spis tabel.....	31
Spis wykresów.....	31

ZAKOŃCZENIE

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024- 2026
w Powiecie Tatrzańskim

„Piecza zastępcza zapewnia: pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym; przygotowanie dziecka do: godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych; zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

art. 33 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku
o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

WSTĘP

Program rozwoju pieczy zastępczej został opracowany w celu usystematyzowania działań w zakresie wspierania pieczy zastępczej funkcjonującej na terenie Powiatu Tatrzańskiego. Dokonując analizy pieczy zastępczej oraz opierając się na dotychczasowych działaniach, które zostały zrealizowane na przestrzeni ostatnich 3 lat, opracowano niniejszy Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026.

Obowiązujące regulacje prawne wykazują charakter prorodzinny, w którym system opieki nad dzieckiem osamotnionym opiera się przede wszystkim na założeniu, iż w sytuacjach wymagających przejścia od rodziców biologicznych ich obowiązków, należy szukać rozwiązań najbardziej zbliżonych do środowiska naturalnego.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyraźnie wskazuje kompetencje jakie należą do powiatu. Jedną z określonych kompetencji jest organizowanie pieczy zastępczej. Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej wykonuje starosta za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Art. 180 pkt. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zobowiązuje powiat do opracowania i realizacji 3-letniego powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy zastępczej na lata 2024-2026 w dalszej części zwany „Programem” został opracowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zakopanem we współpracy z innymi podmiotami działającymi w obszarze pieczy zastępczej w Powiecie Tatrzańskim. Program został przygotowany w oparciu o diagnozę sytuacji pieczy

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024- 2026
w Powiecie Tatrzańskim

zastępczej funkcjonującej na terenie powiatu tatrzańskiego oraz o aktualne potrzeby wynikające z konieczności umieszczania dzieci poza rodzinami biologicznymi.

Do opracowania niniejszego dokumentu wykorzystano: sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania przez powiat zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, dane z Głównego Urzędu Statystycznego, sprawozdania i informacje własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zakopanem, informacje przesłane przez Ośrodki Pomocy Społecznej działające na terenie Powiatu Tatrzańskiego oraz informacje przygotowane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, jak również Zespół Kuratorów do spraw rodzinnych i nieletnich Sądu Rejonowego w Zakopanem oraz Tatrzański Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej w Zakopanem.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026 jest kontynuacją działań podjętych w dotychczas obowiązującym Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023, którego monitoring co roku dokonywany jest w sprawozdaniach z działalności PCPR w Zakopanem i efektów pracy. Przedstawiony program służy usystematyzowaniu i ukierunkowaniu dotychczasowych działań, ustaleniu priorytetów po 3 latach trwania poprzedniego programu, zakresu prowadzonej działalności na rzecz rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Tatrzańskim, a także ustala limit rodzin zastępczych zawodowych na kolejne 3 lata.

1. PODSTAWA PRAWNA

Trzyletni Program Rozwoju Pieczy Zastępczej został opracowany w szczególności na podstawie art. 180 ust. 1 ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej, która to nakłada na samorząd powiatowy obowiązek sporządzenia ww. programu.

Program zawiera:

1. plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej,
2. plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej zgodnie z deinstytucjonalizacją,
3. coroczny limit zawodowych rodzin zastępczych na dany rok kalendarzowy,
4. konieczność zapewnienia dzieciom z terenu powiatu rodzinnej pieczy zastępczej,

Działania uwzględnione w niniejszym Programie są realizowane również w oparciu o:

1. Ustawę z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej,
2. Ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym,
3. Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
4. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej
5. Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej

2. Zadania powiatu w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

2.1. Zadania własne powiatu

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych powiatu należą:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024- 2026
w Powiecie Tatrzańskim

- 5) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
- 6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych;
- 7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
 - a) grup wsparcia,
 - b) specjalistycznego poradnictwa;
- 8) powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo – wychowawczych;
- 9) wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;
- 10) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- 11) prowadzenie rejestru danych, o którym mowa w art. 38d cyt. ustawy;
- 12) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;
- 13) finansowanie:
 - zadań związanych z pobytem dzieci z terenu powiatu w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo – wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo - terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
 - pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo - wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo - terapeutyczne,
 - szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego;
- 14) sporządzanie sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej;
- 15) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia opłat przez rodziców biologicznych.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024- 2026
w Powiecie Tatrzańskim

W skład powiatu wchodzi:

- 1) gminy miejskie: Zakopane;
- 2) gminy wiejskie: Biały Dunajec, Bukowina Tatrzańska, Kościelisko, Poronin;
- 3) miasta: Zakopane.

Na terenie całego powiatu w ramach prac Ośrodków Pomocy Społecznej świadczona jest praca socjalna, praca asystenta rodziny oraz ogólnie pojęta profilaktyka rodzinna na rzecz podnoszenia kwalifikacji w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodziców przeżywających trudności w wychowaniu dziecka.

Poniższa tabela przedstawia dane statystyczne dotyczące analizy środowiska rodzinnego przeżywającego trudności o charakterze opiekuńczo-wychowawczym.

Nazwa gminy	Liczba rodzin objętych opieką asystenta rodziny	Liczba rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej
Bukowina Tatrzańska	10	2
Biały Dunajec	7	1
Zakopane	34	7
Kościelisko	12	0
Poronin	12	3

Tab. 1 „Dane statystyczne- analiza środowiska rodzinnego”. Opracowanie własne

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie pozostaje w ścisłej współpracy z Tatrzańskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej. Współpraca polega przede wszystkim na konsultacjach pedagogicznych i/lub psychologicznych zarówno rodziców zastępczych, jak i wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej z pedagogiem oraz psychologiem Ośrodka. Konsultacje te mają na celu wsparcie osób w sytuacjach trudnych wychowawczo oraz udzielanie poradnictwa i wsparcia specjalistycznego.

Poniższa tabela została opracowana na potrzeby niniejszego Programu.

	2021	2022	2023	2024
Liczba konsultacji psychologicznych rodzin zastępczych	0	0	0	0

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024- 2026
w Powiecie Tatrzańskim

Liczba konsultacji pedagogicznych rodzin zastępczych	21	28	14	8
Liczba konsultacji psychologicznych wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej	0	0	10	0
Liczba konsultacji pedagogicznych wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej	0	22	13	13

Tab. 2 „Dane statystyczne”. Opracowanie: Tatrzański Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej w Zakopanem

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej działający w strukturze tut. Centrum pozostaje we współpracy z Zespołem II Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonujący orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich przy Sądzie Rejonowym w Zakopanem. Współpraca ta polega przede wszystkim na pomocy w sprawach negatywnych zachowań występujących u nieletnich oraz planowaniu wobec podopiecznego oddziaływań profilaktyczno-resocjalizacyjnych i opiekuńczo-wychowawczych. Dodatkowo pracownicy Zespołu Organizatora pozostają w kontakcie z kuratorami zawodowymi i społecznymi z tytułu orzeczonych nadzorów nad sposobem wykonywania pieczy zastępczej przez rodziny zastępcze. Poniższa tabela została opracowana na potrzeby niniejszego Programu i przedstawia dane dotyczące współpracy kuratorów z rodzinami zastępczymi i ich podopiecznymi oraz rodzinami biologicznymi.

Nadzór kuratorski orzeczony nad rodzinami biologicznymi w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	Nadzór kuratorski orzeczony nad nieletnimi w związku z pobytem w rodzinie zastępczej	Nadzór kuratorski orzeczony nad sposobem wykonywania pieczy przez rodziny zastępcze
2	1	6

Tab. 3 „Dane statystyczne- nadzór kuratorski”. Opracowanie własne

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024- 2026
w Powiecie Tatrzańskim

Na rzecz dziecka i rodziny oraz ogólnie pojętej profilaktyki rodzinnej, Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej współpracuje również z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Zakopanem. Poniższa tabela przedstawia formy pomocy, z jakiej można skorzystać w ww. Poradni oraz liczbę osób z niej korzystających.

	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
liczba wydanych opinii psychologiczno-pedagogicznych	263	314	383
liczba wydanych orzeczeń	108	106	126
liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju	10	10	10
liczba dzieci korzystających ze wsparcia fizjoterapeutycznego	10	10	10
liczba dzieci korzystających ze wsparcia logopedycznego	29	29	30
liczba indywidualnych konsultacji psychologicznych wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej	brak danych	brak danych	brak danych
liczba indywidualnych konsultacji pedagogicznych wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej	brak danych	brak danych	brak danych
inne formy pomocy	brak danych	brak danych	spotkanie osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą z dyrektorem PPP- 16

Tab. 4 „Dane statystyczne”. Opracowanie: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zakopanem

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nie prowadzi statystyki rozróżniającej, czy wniosek o diagnozę, terapię, konsultację czy inną formę pomocy realizowanej w Poradni, złożył rodzic, osoba sprawująca rodzinną pieczę czy też opiekun prawny. Zgodnie z art. 4

pkt 19 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe, wskazując że ilekroć mowa jest o rodzicach- należy przez to rozumieć także prawnych opiekunów dziecka oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem. Powyższe dane w tabeli odnoszą się do ogólnie udzielonego wsparcia przez specjalistów Poradni.

2.2. Zadania zlecone powiatu

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

- 1) realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 2) finansowanie pobytu w pieczy zastępczej osób, o których mowa w art. 5 ust. 3 cyt. ustawy.

Zgodnie z art. 76 ust. 1 wyżej cytowanej ustawy organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania. Uchwałą nr 147/11/20 Zarządu Powiatu Tatrzańskiego z dnia 25 marca 2020 r. w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego tut. Centrum do struktury organizacyjnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zakopanem został włączony Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy przede wszystkim, zgodnie z art. 76 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- 1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 2) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
- 3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 4) zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka;
- 5) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024- 2026
w Powiecie Tatrzańskim

- dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 6) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
 - 7) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
 - 8) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;
 - 9) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;
 - 10) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
 - 11) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
 - 12) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
 - 13) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej, niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą;
 - 14) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
 - 15) zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
 - 16) zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji;
 - 17) przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy

- 18) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- 19) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

3. Formy pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej piecza zastępcza zapewnia:

- 1) realizację planu pracy z rodziną, a gdy jest to niemożliwe — dążenie do przysposobienia dziecka, a przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym,
- 2) przygotowanie dziecka do: godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych,
- 3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje najczęściej na podstawie orzeczenia sądu. Zgodnie z art. 35 ust. 2 w/w ustawy, w przypadku pilnej konieczności, na wniosek lub za zgodą rodziców dziecka, możliwe jest umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej, na podstawie umowy zawartej między rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka a starostą właściwym ze względu na miejsce zamieszkania tej rodziny lub miejsce prowadzenia rodzinnego domu dziecka. O zawartej umowie starosta niezwłocznie zawiadamia sąd. Ponadto, zgodnie z art. 58 w/w ustawy rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego przyjmuje dziecko na podstawie orzeczenia sądu, w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, a także na wniosek rodziców, dziecka lub innej osoby w przypadku, o którym mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, czyli w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie.

Pieczka zastępcza sprawowana jest w dwóch formach: rodzinnej i instytucjonalnej.

3.1. Rodzina piecza zastępcza

Rodzice zastępczy oraz prowadzący rodzinny dom dziecka traktują dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej. Zapewniają dziecku dostęp do przysługujących mu świadczeń zdrowotnych, kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych, a także zapewniają rozwój zainteresowań i uzdolnień. Zaspokajają dziecku jego potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne. Rodzice zastępczy mają za zadanie zagwarantowanie dziecku ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w jego prywatne życie, umożliwianie swoim podopiecznym kontaktu z rodzicami biologicznymi i innymi osobami bliskimi, chyba, że sąd postanowił inaczej.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dziecko może pozostać w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka do osiągnięcia pełnoletniości, a następnie w przypadku podjęcia dalszego kształcenia może przebywać w dotychczasowej formie pieczy do ukończenia 25 roku życia.

Rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, na ich wniosek, są wspierane przez rodziny pomocowe. Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka można objąć opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej wyznaczanego przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

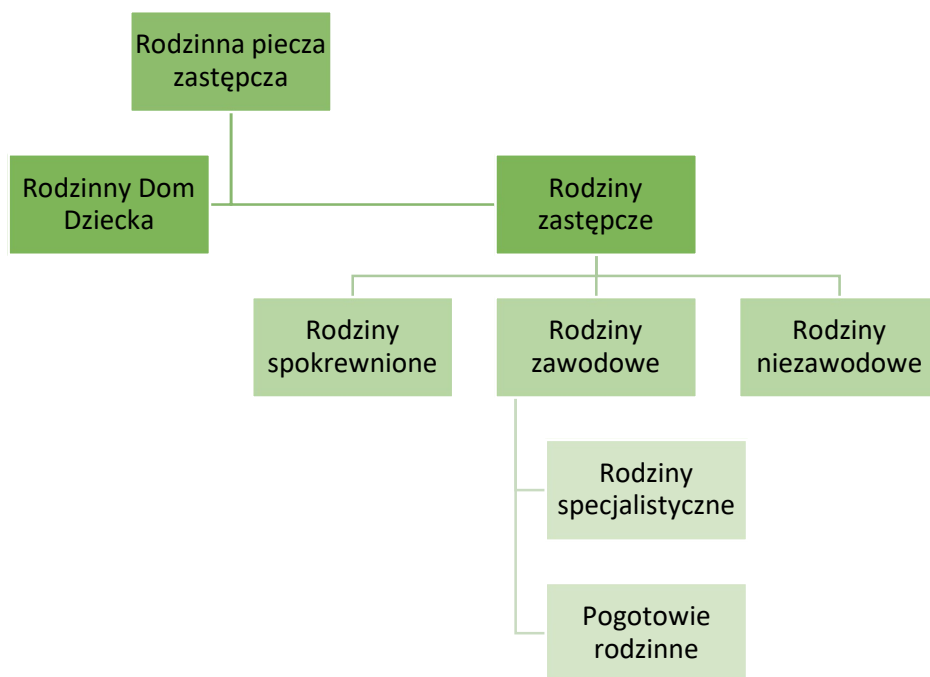
Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka zgodnie z obowiązującymi przepisami, na każde umieszczone dziecko, przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania, nie niższe niż kwota:

- a) 899 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej,
- b) 1.361 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Ponadto, rodzinom zastępczym zawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka przysługuje także wynagrodzenie. Zgodnie z art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, na ich wniosek mogą być wspierane przez rodziny pomocowe, które sprawują opiekę nad dzieckiem w przypadku czasowego nie sprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą lub rodzinny dom dziecka.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka na każde umieszczone dziecko w wieku do ukończenia 18 r.ż. do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, przysługuje dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego określonego w przepisach o pomocy państwa w wychowaniu dzieci zwany „dodatkiem wychowawczym”.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 274 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka.

Wykres 1 Model rodzinnej pieczy zastępczej. Opracowanie własne

3.2. Instytucjonalna piecza zastępcza

Ustawa przewiduje funkcjonowanie w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej:

- 1) placówek opiekuńczo-wychowawczych typu – socjalizacyjnego - do 14 dzieci, interwencyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego, rodzinnego (powiat);
- 2) regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych (samorząd województwa);
- 3) interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych (samorząd województwa).

Placówka opiekuńczo – wychowawcza zobowiązana jest zapewnić dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokojenie jego niezbędnych potrzeb emocjonalnych, rozwojowych, zdrowotnych, bytowych, społecznych i religijnych.

Zadaniem placówki jest realizowanie przygotowanego we współpracy z asystentem rodziny planu pomocy dziecku, podejmowanie działań w celu powrotu dziecka do rodziny, a także umożliwianie kontaktu dziecka z rodzicami i osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej. Placówka zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku

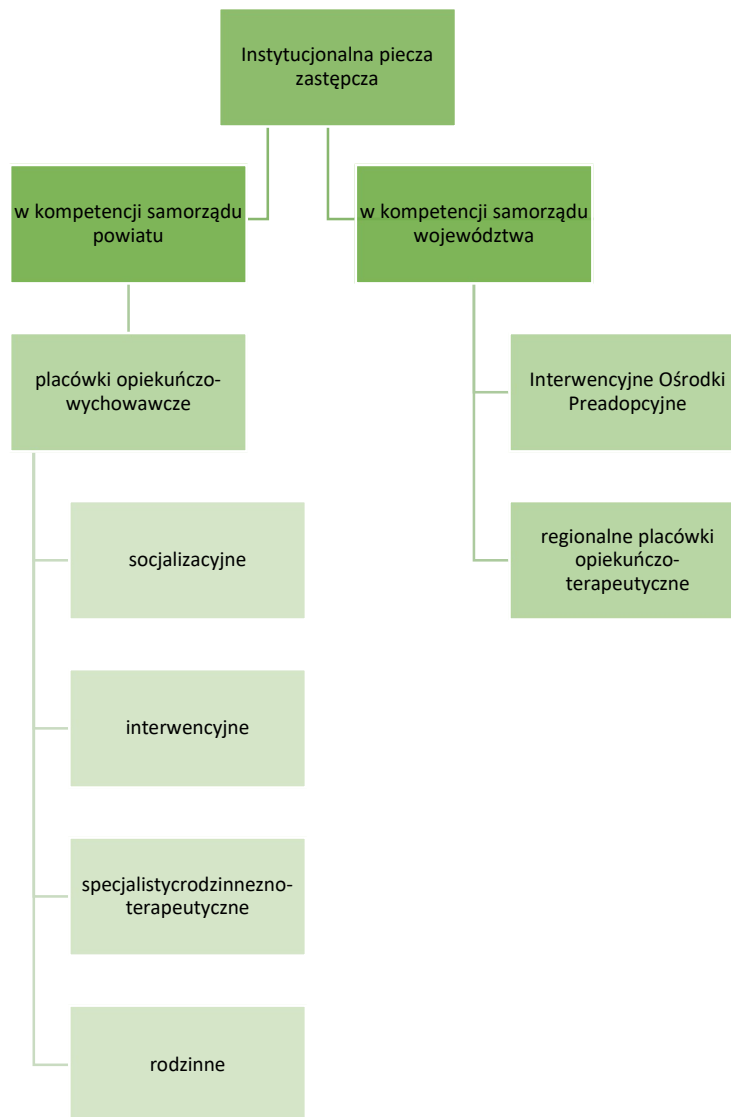
i możliwości rozwojowych, obejmuje podopiecznego działaniami terapeutycznymi, zapewnia mu korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

Zaspokojenie wyżej wymienionych potrzeb placówka realizuje na poziomie obowiązującego standardu opieki i wychowania. Skierowanie dziecka pozbawionego opieki rodzicielskiej do placówki opiekuńczo - wychowawczej, następuje w przypadku, gdy brak jest możliwości umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej.

W placówce opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno – terapeutycznego umieszcza się dzieci powyżej 10 roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. Można w niej umieścić również dziecko poniżej 10 roku życia, ale tylko w przypadku, gdy w danej placówce umieszczona jest jego matka lub ojciec, przemawia za tym stan zdrowia dziecka, dotyczy to rodzeństwa oraz w innych wyjątkowych przypadkach.

Pobyt dziecka w placówce winien mieć charakter przejściowy do czasu powrotu dziecka do rodziny naturalnej albo ustanowienia dla niego rodziny zastępczej lub adopcyjnej. Wychowanek umieszczony w placówce opiekuńczo – wychowawczej może w niej przebywać do uzyskania pełnoletności, a po jej ukończeniu, na zasadach dotychczasowych, do czasu zakończenia szkoły, w której rozpoczął naukę przed osiągnięciem pełnoletności.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024- 2026 w Powiecie Tatrzańskim

Wykres 2 Model instytucjonalnej pieczy zastępczej. Opracowanie własne

4. Analiza rodzicielstwa zastępczego na terenie Powiatu Tatrzańskiego:

4.1. Rodzinna piecza zastępcza

W powiecie tatrzańskim wg stanu na dzień 31.12.2023 r. funkcjonowało 47 rodzin zastępczych, w tym 4 zawodowe, 14 rodzin niezawodowych i 28 spokrewnionych, w których przebywało 73 dzieci. Do czasu ukończenia nauki szkolnej jako pełnoletnie osoby w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 16 osób. Dodatkowo pod opieką Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Zakopanem pozostaje jedna zawodowa rodzina zastępcza mieszkająca poza Powiatem Tatrzańskim, w której przebywa 3 dzieci z terenu naszego powiatu oraz 2 pełnoletnie osoby, które kontynuują naukę, również z terenu naszego powiatu.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024- 2026
w Powiecie Tatrzańskim

Tab. 5 Podział rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu tatrzańskiego w 2023 roku

Rodzina zastępcza spokrewniona	Rodzina zastępcza niezawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa
32	21	6

Opracowanie własne: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zakopanem

Tab. 6 Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w 2023 roku

Rodzina zastępcza spokrewniona	Rodzina zastępcza niezawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa
51	28	17

Opracowanie własne: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zakopanem

Jak wynika z danych przedstawionych w tabeli powyżej, na terenie powiatu tatrzańskiego zdecydowaną większość stanowią rodziny zastępcze spokrewnione; tj. rodziny, u których opiekunami dzieci są dziadkowie bądź rodzeństwo, następnie rodziny zastępcze niezawodowe i rodziny zawodowe.

Koszt utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej wynosi 899 zł, w niezawodowej i zawodowej 1.361 zł. Minimalne wynagrodzenie rodziny zastępczej zawodowej wynosi 4.100 zł brutto. W Powiecie Tatrzańskim wynagrodzenie rodzin zastępczych zawodowych mieści się w przedziale od 4600 zł do 5250 zł i przewidywane są dalsze podwyżki.

Od roku 2012 r. gminy partycypują poprzez ponoszenie odpowiednio wydatków w wysokości 10, 30 lub 50% na opiekę i wychowanie dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, pochodzących z ich terenu, umieszczonych w pieczy zastępczej po wejściu w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Obecna ilość rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu tatrzańskiego nie zaspokaja w pełni występujących potrzeb. Należy rozwijać system rodzinnej pieczy zastępczej poprzez pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe, jak i prowadzących rodzinny dom dziecka, np. poprzez promocję rodzicielstwa zastępczego. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie aktywnie promuje rodzicielstwo zastępcze na terenie swojego powiatu poprzez udostępnianie plakatów oraz ulotek w środowisku lokalnym, w szczególności w ośrodkach pomocy społecznej, sądzie i w ich organach pomocniczych, instytucjach oświatowych, a także kościołach. Dodatkowo regularnie organizowane są tematyczne konkursy plastyczne, Spotkania Mikołajkowe, grupy wsparcia oraz szkolenia.

4.2. Instytucjonalna piecza zastępcza

Z uwagi na to, że nie wszystkie dzieci kwalifikują się do umieszczenia w rodzinnych formach pieczy zastępczej należy zachować system pieczy instytucjonalnej (Placówka opiekuńczo-wychowawcza „Tatrogród” w Zakopanem), mając na uwadze zmiany, które podyktowane są ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz zmiany dokonane w ramach tzw. deinstytucjonalizacji (14 wychowanków).

Instytucjonalna piecza zastępcza w powiecie tatrzańskim sprawowana jest w dwóch placówkach opiekuńczo-wychowawczych:

- w Placówce Opiekuńczo- Wychowawczej „Tatrogród” w Zakopanem, w której zgodnie z art. 95 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej może przebywać 14-tu wychowanków, w tym 13 miejsc socjalizacyjnych z 1 miejscem interwencyjnym,
- w Rodzinnym Domu Dziecka w Zakopanem — placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego zapewniającej 5 miejsc.

Koszt utrzymania dziecka w Placówce opiekuńczo wychowawczej „Tatrogród” aktualnie wynosi 8119,62 zł miesięcznie. Koszt utrzymania dziecka w Rodzinnym Domu Dziecka wynosi 5571,09 zł miesięcznie.

Tab. 7 Liczba dzieci przebywających w placówce opiekuńczo- wychowawczej w Zakopanem w latach 2021- 2023.

Wiek wychowanków	2021	2022	2023
Niemowlę z matką	0	0	0
2-3 lata	0	0	0
4-6 lat	0	0	2
7- 13 lat	5	6	8
14- 18 lat	14	12	11
19- 24 lat	0	0	0
Razem:	19	18	21

Opracowanie: POW „Tatrogród”

Tab. 8 Wiek wychowanków przebywających w placówce opiekuńczo- wychowawczej w Zakopanem

Liczba dzieci/ lata	2021	2022	2023
Liczba dzieci pochodzących z powiatu tatrzańskiego	10	9	12
Liczba dzieci pochodzących spoza powiatu tatrzańskiego	9	9	9

Opracowanie: POW „Tatrogród”

4.3. Usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej

Kolejnym ważnym elementem systemu pieczy zastępczej jest usamodzielnienie wychowanków instytucjonalnych oraz rodzinnych form opieki zastępczej. Usamodzielnienie jest celem każdego pomagania i stanowi najlepsze kryterium oceny skuteczności podejmowanych działań.

Wychowankowie pieczy zastępczej otrzymują pomoc finansową na:

- kontynuowanie nauki;
- usamodzielnienie;
- zagospodarowanie.

Udziela się też pomocy w uzyskaniu:

- odpowiednich warunków mieszkaniowych;
- zatrudnienia.

W ramach pomocy dla osób opuszczających pieczę zastępczą w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych istnieje możliwość skierowania byłego wychowanka do tzw. mieszkania usamodzielnienia. Na terenie powiatu tatrzańskiego funkcjonuje 1 mieszkanie dla 1 usamodzielniającego się wychowanka. Ponadto wychowankom udziela się pomocy w uzyskaniu mieszkania z zasobów gminy, poprzez skierowanie do wójta/burmistrza pisma popierającego wniosek usamodzielnianego wychowanka.

W bieżącym roku planowane jest utworzenie jeszcze jednego mieszkania dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej. Pozyskano środki finansowe z budżetu powiatu.

Tab. 9 Liczba wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej, korzystającej z pomocy finansowej, w związku z usamodzielnieniem się

Liczba wychowanków	2021	2022	2023
Kontynuowanie nauki	2	3	3
Usamodzielnienie	6	7	3
Zagospodarowanie	5	6	3

Opracowanie własne

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024- 2026
w Powiecie Tatrzańskim

Tab. 10 Liczba wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej, korzystającej z pomocy finansowej, w związku z usamodzielnieniem się

Liczba wychowanków	2021	2022	2023
Kontynuowanie nauki	3	7	7
Usamodzielnienie	3	3	3
Zagospodarowanie	3	2	3

Opracowanie własne

5. Analiza SWOT- mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia systemu pieczy zastępczej w Powiecie Tatrzańskim

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonowanie 4 rodzin zastępczych zawodowych, • funkcjonowanie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego; • funkcjonowanie placówki opiekuńczo-wychowawczej z 13 miejscami typu socjalizacyjnego i 1 miejscem interwencyjnym; • funkcjonowanie Tatrzańskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Doznających Przemocy Domowej w Zakopanem, • funkcjonowanie Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy zastępczej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Zakopanem, 	<ul style="list-style-type: none"> • brak specjalistycznych rodzin zastępczych dla dzieci ze specyficznymi potrzebami, • brak rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, • zbyt mała liczba rodzin zastępczych zawodowych, • brak psychiatry dziecięcego pracującego na stałe na terenie Powiatu w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia, • brak świetlic środowiskowych, • brak propozycji pracy dedykowanej bezpośrednio dla młodzieży usamodzielniającej się, • brak lokali mieszkalnych z zasobów gmin, z których

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024- 2026
w Powiecie Tatrzańskim

<ul style="list-style-type: none">• wykwalifikowana i doświadczona kadra Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zakopanem,• organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych i kandydatów na rodziny zastępcze,• odpowiednie pomieszczenie do prowadzenia szkoleń, grup wsparcia oraz spotkań dzieci przebywających w pieczy zastępczej z rodzinami biologicznymi,• dostęp do wsparcia psychologicznego i pedagogicznego w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Zakopanem, prowadzenie Grupy Wsparcia,• udzielanie wsparcia finansowego usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej,• objęcie wsparciem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej wszystkich rodzin zastępczych,• pozytywna współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze polityki społecznej,• organizowanie dla wychowanków rodzin zastępczych pomocy wolontariuszy,• organizowanie szkoleń dla kadry Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz kadry pomocy społecznej,	<p>pochodzą usamodzielniani dostępnych dla młodzieży usamodzielniającej się,</p> <ul style="list-style-type: none">• niska motywacja rodzin biologicznych w celu powrotu dzieci do środowiska naturalnego.
---	--

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024- 2026
w Powiecie Tatrzańskim

<ul style="list-style-type: none"> • odpowiednia ilość środków finansowych na realizację zadań fakultatywnych wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, • psychiatra dziecięcy Pani Anna Jankowiak przyjmująca raz w miesiącu w ZAK-MED w Zakopanem- wizyty prywatne. 	
--	--

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • pozyskanie kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe oraz zawodowe, • pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych na rzecz rozwoju oraz promocji rodzicielstwa zastępczego (fundusze unijne, budżet państwa, budżet województwa), • zintensyfikowanie współpracy z instytucjami działającymi na rzecz pomocy dziecku i rodzinie oraz organizacjami pozarządowymi, • rozszerzanie współpracy międzyinstytucjonalnej w szczególności o służbę zdrowia, pracowników sądów, oświaty, organizacji pozarządowych oraz sektora przedsiębiorców. 	<ul style="list-style-type: none"> • negatywny odbiór społeczny rodzin zastępczych utrwalany przez media, Internet i telewizję, • przekłamania funkcjonujące w świadomości społecznej na temat pieczy zastępczej, • nieprecyzyjne przepisy prawne oraz trudności w ich interpretacji, • wypalenie zawodowe i emocjonalne zawodowych rodzin zastępczych i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, • wzrost ryzykownych zachowań wśród dzieci i młodzieży (uzależnienia, przemoc fizyczna, psychiczna, cyberprzemoc)

6. Cele i kierunki działań Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026

6.1. Adresaci programu

Cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin biologicznych i zastępczych oraz wychowujących się w nich dzieci.

Adresaci programu:

- 1) dzieci i młodzież,
- 2) rodziny biologiczne,
- 3) rodziny zastępcze,
- 4) placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- 5) usamodzielnieni wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

6.2. Cele programu i zadania do realizacji

Opracowując i tworząc system wsparcia dla rodzin zastępczych i ich podopiecznych szczególnie istotne jest włączenie wszystkich podmiotów działających w środowisku lokalnym wspierających i wspomagających dziecko i rodzinę, poprzez wcześniej ustalone kierunki działań tj.:

- 1) wzmocnianie rodziny w wypełnianiu jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
- 2) organizowanie pomocy instytucjonalnej w sytuacjach kryzysowych,
- 3) współpraca instytucji,
- 4) wysoki standard usług.

Wyszczególniono następujący cel strategiczny:

Rozwój systemu pieczy zastępczej w powiecie tatrzańskim z ukierunkowaniem na formy rodzinne oraz utrzymanie standardów w zakresie opieki i wychowania w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Cele szczegółowe programu :

1. Promocja rodzicielstwa zastępczego.
2. Systematyczne wsparcie rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Tatrzańskiego.
3. Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.
4. Monitorowanie standardów w zakresie opieki i wychowania w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Cel 1. Promocja rodzicielstwa zastępczego.

Lp.	Zadania do realizacji	Sposoby realizacji działań	Osoby/instytucje odpowiedzialne za realizację	Partnerzy
1.	Promowanie w środowisku lokalnym rodzinnych form opieki zastępczej	1.1. Publikacja ulotek oraz plakatów. 1.2. Promowanie rodzinnych form opieki zastępczej podczas imprez okolicznościowych w powiecie tatrzańskim. 1.3. Współpraca z ośrodkami działającymi na rzecz dziecka i rodziny 1.4. Indywidualne spotkania i rozmowy z osobami zainteresowanymi	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ośrodki pomocy społecznej, sąd, organizacje lokalne, media, szkoły, parafie
2.	Zwiększenie liczby rodzinnych form pieczy zastępczej- zawodowych i niezawodowych rodzin zastępczych	2.1. Organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe i niezawodowe. 2.2. Prowadzenie procesu diagnostyczno – konsultacyjnego kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka.	Starostwo Powiatowe w Zakopanem, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	instytucje szkolące - Ośrodek Adopcyjny
3.	Wyznaczenie limitu rodzin zastępczych zawodowych	3.1. Tworzenie zawodowych rodzin zastępczych, w tym pełniących funkcję specjalistyczną i pełniących funkcję pogotowia rodzinnego.	Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Cel 2. Systematyczne wsparcie rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu.

Lp.	Zadania do realizacji	Sposoby realizacji działań	Osoby/instytucje odpowiedzialne za realizację	Partnerzy
1.	Pomoc dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej oraz osobom tworzącym rodzinną pieczę zastępczą	1.1. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych oraz grup wsparcia dla rodziców zastępczych oraz ich wychowanków	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Ośrodki adopcyjne, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, instytucje szkolące

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024- 2026
w Powiecie Tatrzańskim

		1.2. Udzielanie bezpłatnej pomocy psychologicznej, pedagogicznej i prawnej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Doznających Przemocy Domowej, psycholog oraz pedagog Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
		1.3. Organizacja szkoleń i superwizji dla pracowników PCPR	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Instytucje szkolące
		1.4. Wspieranie rodzin zastępczych przez wolontariuszy zgodnie z obowiązującymi przepisami	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, szkoły
		1.5. Dokonywanie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej zgodnie z obowiązującymi przepisami	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Kuratorzy, ośrodki adopcyjne, ośrodki pomocy społecznej
		1.6. Dokonywanie oceny funkcjonowania rodziny zastępczej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Cel 3. Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.

Lp.	Zadania do realizacji	Sposoby realizacji działań	Osoby/instytucje odpowiedzialne za realizację	Partnerzy
1.	Objęcie wsparciem usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej	<p>1.1. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz pomocy rzeczowej na zagospodarowanie</p> <p>1.2. Umożliwienie zamieszkania usamodzielnianym wychowankom w mieszkaniu usamodzielnienia</p> <p>1.3. Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, mieszkania z zasobów gminy</p> <p>1.4. Podnoszenie przez usamodzielnianych wychowanków kwalifikacji zawodowych oraz kompetencji społecznych przez uczestnictwo w kursach zawodowych oraz treningach kompetencji i umiejętności społecznych.</p>	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie</p> <p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie</p> <p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie</p> <p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, placówki opiekuńczo-wychowawcze,</p>	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, opiekun usamodzielnienia</p> <p>Zespół Szkół Hotelarsko-Turystycznych w Zakopanem</p> <p>Lokalne instytucje i organizacje, opiekunowie usamodzielnienia</p> <p>Lokalne instytucje i organizacje, opiekunowie usamodzielnienia, PUP</p>

Cel 4. Monitorowanie standardów w zakresie opieki i wychowania w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Lp.	Zadania do realizacji	Sposoby realizacji działań	Osoby/instytucje odpowiedzialne za realizację	Partnerzy
1.	Zapewnienie dziecku całodobowej opieki i wychowania	1.1. Zaspokojenie potrzeb: - emocjonalnych - rozwojowych - społecznych - materialnych - zdrowotnych - religijnych zgodnie z obowiązującymi standardami w tym zakresie	Rodzinny Dom Dziecka w Zakopanem, Placówka opiekuńczo-wychowawcza „Tatrogród” Wychowawcy, opiekunowie	instytucje i organizacje lokalne
2.	Działania mające na celu powrotu dziecka do rodziny naturalnej	2.1. Realizacja planu pomocy dziecku we współpracy z asystentem rodziny 2.2. Systematyczna współpraca z asystentem rodziny, kuratorem, sądem, instytucjami działającymi na rzecz pomocy dziecku i rodzinie 2.3. Współpraca z PCPR i OPS innego powiatu w przypadku dziecka z innego powiatu umieszczonego na naszym terenie 2.4. Podtrzymywanie kontaktu dziecka z rodzicami biologicznymi i innymi bliskimi; podejmowanie działań w celu powrotu dziecka do rodziny	Rodzinny Dom Dziecka w Zakopanem, Placówka opiekuńczo-wychowawcza „Tatrogród”, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ośrodki pomocy społecznej - asystent rodziny, sąd, kuratorzy, szkoły, rodzina biologiczna
3.	Działania w celu poszukiwania dziecka rodziny adopcyjnej	3.1. Zgłaszanie do Ośrodka Adopcyjnego informacji o dziecku z uregulowaną sytuacją prawną	Rodzinny Dom Dziecka w Zakopanem, Placówka opiekuńczo-wychowawcza „Tatrogród”, Ośrodek Adopcyjny	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ośrodki adopcyjne

6.3. Planowany limit rodzin zastępczych zawodowych na lata 2024-2026

LATA	LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH
2024	1
2025	1
2026	1

6.4. Źródła finansowania programu

1. Samorząd powiatu
2. Samorząd gminy
3. Samorząd województwa
4. Administracja rządowa (Ministerstwo, Wojewoda)
5. Organizacje pozarządowe
6. Środki zewnętrzne, w tym fundusze strukturalne
7. Inne podmioty / partnerzy działań

6.5. Realizatorzy programu

Realizatorami Powiatowego Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Tatrzańskim są:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zakopanem – Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej;
2. Rodzinny Dom Dziecka w Zakopanem;
3. Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza „Tatrogród” w Zakopanem;
4. Rodziny zastępcze, rodziny pomocowe;
5. Sąd Rejonowy w Zakopanem Wydział III Rodzinny i Nieletnich;
6. Zespół Kuratorów do spraw rodzinnych i nieletnich;
7. Ośrodki Pomocy Społecznej funkcjonujące w Powiecie Tatrzańskim;
8. Ośrodki Adopcyjne województwa Małopolskiego;
9. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zakopanem;

10. Tatrzański Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Doznających Przemocy
Domowej w Zakopanem.

6.6. Koordynator programu

Na koordynatora programu wyznacza się Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zakopanem. Zadanie to będzie polegało na koordynowaniu prac poszczególnych instytucji i partnerów odpowiedzialnych za realizację programu.

6.7. Monitoring i ewaluacja programu

Monitoring programu będzie polegał na zbieraniu i ocenie danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach programu od podmiotów zaangażowanych w realizację, przez koordynatora programu.

Spis tabel

1. Tab. 1 „Dane statystyczne- analiza środowiska rodzinnego”. Opracowanie własne.....	7
2. Tab. 2 „Dane statystyczne”. Opracowanie: Tatrzański Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej w Zakopane.....	8
3. Tab. 3 „Dane statystyczne- nadzór kuratorski”. Opracowanie własne.....	9
4. Tab. 4 „Dane statystyczne”. Opracowanie: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zakopanem.....	10
5. Tab. 5 Podział rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu tatrzańskiego w 2023 roku. Opracowanie własne.....	17
6. Tab. 6 Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w 2023 roku. Opracowanie własne.....	17
7. Tab. 7 Liczba dzieci przebywających w placówce opiekuńczo- wychowawczej w Zakopanem w latach 2021- 2023. Opracowanie POW „Tatrogród”.....	19
8. Tab. 8 Wiek wychowanków przebywających w placówce opiekuńczo- wychowawczej w Zakopanem. Opracowanie POW „Tatrogród”.....	19
9. Tab. 9 Liczba wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej, korzystającej z pomocy finansowej, w związku z usamodzielnieniem się. Opracowanie własne.....	20
10. Tab. 10 Liczba wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej, korzystającej z pomocy finansowej, w związku z usamodzielnieniem się. Opracowanie własne.....	20

Spis wykresów

1. Wykres 1 Model rodzinnej pieczy zastępczej. Opracowanie własne.....	15
2. Wykres 2 Model instytucjonalnej pieczy zastępczej. Opracowanie własne.....	16

DOKUMENT PODPISANY ELEKTRONICZNIE

Dane podpisywanego dokumentu

Typ dokumentu	Uchwała
Numer dokumentu	III/19/24
Data dokumentu	2024-06-20
Organ wydający	Rada Powiatu Tatrzańskiego
Przedmiot regulacji	w sprawie: przyjęcia do realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026
Identyfikator dokumentu	69274510-621A-4C4C-BA52-206970E8B458

Informacje o złożonych podpisach elektronicznych

Podpis:	
Sygnatura	Signature-1723335930
Numer seryjny	57B64B7369AEA4F5C8EFA70205C2A586EAAA
Osoba podpisująca	Elżbieta Agata Wojtowicz
Kraj	PL
Data złożenia podpisu	20.06.2024 14:07:25
Zakres podpisu	Cały dokument
Wystawca certyfikatu	Centrum Kwalifikowane EuroCert EuroCert Sp. z o.o. PL VATPL-9512352379